

Pitkäperjantai

Viides ja kuudes ahti

Ihminen, joka rakastaa Vapahtajaansa ja lähimmäistänsä, ei saata ilman sydämen surumielisyyttä ajatella, kuinka välinpitämättömästi ihmiset useimmiten Jeesusta kohtelevat; Hänen kärsimisensä ei koske heihin ensinkään, eivät he myöskään osoita vähintäkään kiittollisuutta Hänelle siitä. Kaikkea, mitä maailmassa on, he voivat ihmetellä; mutta kaikkein suurimmasta ihmeestä, nimittäin että Luoja kuolee ristin päällä, he eivät pidä lukua. Kaikkea muuta maailmassa he voivat kukin mieltymyksensä mukaan rakastaa ja syventyä siihen, mutta Vapahtajaa he yksin ylenkatsovat ja vihaavat. Kiittämättömyyttä, sitäpä juuri, pidetään kauheana paheena, mitä se todella onkin, mutta mikäpä onkaan tavallisempaa kuin, että ollaan kiittämättömiä Häntä kohtaan, joka on rakastanut meitä kuolemaan asti ristin päällä! Häntä vastaan he rikkovat niin paljon kuin tahtovat, Häntä he pilkkaavat hävyttömästi ja salaa tai julkisesti häpäisevät niitä, jotka Vapahtaja on voittanut. Jumala tulee ihmiseksi meidän tähtemme, syntyy tallissa, makaa seimessä, elää maan päällä yli kolmekymmentä vuotta täynnä levottomuutta, itkee, rukoilee, hikoilee verta, kärsii helvetin tuskaa, sidotaan, ruoskitaan, haavoitetaan, orjantappuroilla kruunataan, ristiinnaulitaan — ja kuinka monta on, jotka ottavat sen sydämellensä?

Mistään muusta ihminen ei ole koskaan niin huolimatton kuin Vapahtajastansa. Muitten ihmisten viimeisiä sanoja ja elämää maailmassa ei helposti unohdeta. Varsinkin jos kuollut on ollut parhaimpia ystäviämme, hänen hahmonsansa on usein silmissämme aivan kuin näkisimme ja kuulisimme hänen puhuvan ja olevan maan päällä. Mutta Jeesus kuolee, eikä kukaan sitä ajattele; viimeiseen asti Hän puhuu autuaaksitekeviä sanoja, eikä kukaan laske niitä sydämelleen.

Mutta kuitenkin ne, joille Hän kerran ilmoittaa itsensä kuolemansa muodossa, he eivät milloinkaan voi sitä kokonaan unohtaa. Niin syvälle se painuu heidän sydämiinsä. Tutkistelkaamme sentähden tänä päivänä:

Jeesusta Hänen verisen kuolemansa muodossa ristin päällä ja rukoilkaamme Häntä, että Hän Henkensä kautta tässä kuvassaan kirkastaisi itsensä meidän sydämillemme.

Kaikkein rakkain Vapahtaja, Sinä verinen Ylkä! Ilmoita Sinä itsesi tänä päivänä jokaiselle sydämelle, joka halajaa mielellänsä nähdä Sinua ristisi muodossa! Käy esiin kaikkien näkyville, että jokainen sydän, joka tahtoo Sinua rakastaa ylitse kaiken, saisi katsella Sinua verisessä puvussasi. Anna ihanuutesi, sellaisena kuin Sinä ristin päällä riipuit, aivan täydellisesti voittaa sydämemme, niin että me morsiamen rakkaudella Sinua rakastaisimme, Sinä iankaikkinen rakkaus, Sinä kipujen mies. Siunaa myös kaikkia lunastettujasi tänä päivänä, että monen silmät kääntyisivät Sinun puoleesi ja monen sydän vaipuisi Sinun rakkauteesi, niin etteivät he tästedes enää eläisi itselleen, vaan Sinulle, joka olet kuollut rakkaudesta heitä kohtaan.

Ennen kuin meidän Vapahtajamme ristiinnaulittiin, Hän oli jo täynnä kipuja. Kohta kun Hän kuolevan isän tavoin oli pitänyt hyvästijättöpuheen lapsilleen, tehnyt testamenttinsa pyhässä ehtoollisessa alituisiksi muistoksi ja sydämelliseksi yhdistymiseksi kanssansa, Hän meni ulos Getsemaneen, jossa Hän kärsi mitä hirmuisimman ahdistuksen ja kuoleman tuskan. Emme voi ilman sydämen sisäistä liikutusta lukea, mitä evankelistat puhuvat siitä. **Hän rupesi kauhistumaan ja vapisemaan ja valitti, että Hänen sielunsa oli murheellinen kuolemaan asti.** Hän tunsi nyt, että Hänen piti kantaa viattomana Jumalan Karitsana koko maailman synnit. Hän lankesi kolme kertaa maahan taivaallisen Isänsä eteen ja rukoili saadakseen, jos mahdollista olisi, lievityksen hirmuisiin vaivoihinsa. Vihdoin Hän rukoili ja kilvoitteli sielunsa ahdistuksessa niin, että Hänen hikensä oli kuin veren pisaroita, jotka putosivat maahan. Näin täytyi Vapahtajamme tänä hirmuisena yönä nähdä itsensä olevan vailla lohdutusta ja kaikkien hylkäämä. O! jospa ihmiset tätä edes ajattelisivat, varsinkin ne, jotka öiseen aikaan saastuttavat itsensä kaikenlaisessa syntisessä ilossa; jospa he johdattaisivat mieleensä, mitä tuskaa Jeesuksen täytyi kärsiä heidän syntisen ilonsa tähden ja kuinka Hänen täytyi itkeä ja rukoilla maksaessaan heidän jumalattoman kevytmielisyytensä edestä. Kyllä jokainen voi helposti ymmärtää, minkälaiselta Jeesus mahtoi näyttää tämän kovan taistelunsa jälkeen Getsemanessa. Kalpea ja väsynyt, verisestä hiestä tahraantunut Hän on ja sellaisena Hän menee vapaaehtoisesti kohtaamaan vihollisiansa. Heidätkin Hän tahtoi lunastaa, ja antautuu heidän sidottavakseen. Mutta Hänen lempeän sydämensä pitää ensin vielä tulla haavoitetuksi, kun Hän näkee oman opetuslapsensa Juudaksen olevan pettäjänsä. Tässä kaikki tapahtumat kerääntyivät yhteen ja moninkertaistivat Hänen kärsimyksensä. Hänet sidottiin. Taivaan ja maan Herra ojentaa mielellänsä ne kädet, joilla Hän teki ihmisen, ihmisten sidottavaksi; ja niin

meidät päästettiin irralleen ja vapahdettiin Hänen siteittensä ja kahleittensa kautta. ”Jesu! häpiät, pilkat pahat Olet Sinä ottanut, Puustit, syljet, tuskat kauhiat, Köydet, nuorat kantanut; Minua vaivaista vapahtaakses” jne. Sitten Häntä kuljetettiin yhdestä paikasta toiseen tuomittavaksi kuolemaan. Häntä vaivasivat lakkaamatta sielun ja ruumiin kivut. Jokaisella oli lupa pilkata Häntä, joka on kerran koko maan piirin tuomitseva; mitä hävyttömimmät ihmiset saivat vapaasti ja nuhtelematta harjoittaa kaikkea jumalattomuuttansa ja kiukkuansa viatonta Jeesusta vastaan lyömisin, korvapuustein, pilkkaamisin ja syljeskelemisin. Kaikki luulivat nyt saaneensa oikeuden kohdella Jeesusta niin ilkeästi ja julmasti kuin tahtoivat. Hän, jota väkevät taivaalliset voimat palvelevat, antaa nyt kaikkein häijyimpien ja ilkeimpien ihmisten mitä häpeällisimmän kohdella ja sylkeä Häntä kasvoihin. Hän oli verille hakattu, voimaton, pilkattu ja syljetty. Mutta ei siinä kyllä, Häntä vielä ruoskittiinkin. He väänivät orjantappuroista kruunun ja panivat Hänen päähänsä pilkaten sillä Hänen kuninkaallista korkeuttansa. **Hänen kruununsa oli orjantappurakruunu.** Häntä pilkatakseen he asettivat Hänen käteensä ruo´on kuninkaallisen valtikan sijasta; ja sillä lyötiin myös orjantappurakruunua, että piikit painuisivat syvemmälle Hänen pyhään päähänsä. Kaikki nämä kovat kivut Jeesus kärsi vapaaehtoisesti. **O! kenellä on nyt sellainen oikeus meidän sydämiimme kuin Hänellä? Kenelle se on niin paljon maksanut kipuja kuin Hänelle?**

Vihdoin pantiin ristin puu Hänen haavoitetuille ja särjetyille hartioilleensa; mutta voimattomuudessaan Hän ei voinut kantaa sitä. — Mitä nyt, ystäväni, sanotte tähän te, jotka olette kaiken tämän kuulleet ja seuranneet ajatuksillanne Häntä tuon Hänen kärsimisensä läpi? Minkälaisena Kristus näkyy nyt teille? Eikö sydämenne mielisty Vapahtajaan tässä ihanassa muodossa? Kuka voikaan olla tuntematta vielä tuttua ääntäkin, joka huutaa sydämessänne: ”Voi! voi! huutoj´, Huokauksii, Kipuj´, tuskii, Verist´ saunaa, Jotk´ sinä syntein edest´ kannat. Mä rikoin, ja mun tästä työst´, Rangaistuspaikall´ piti myös Pantaa kärsimään vaivaa.”

Tässä tilassa he riisuivat Vapahtajan alasti, lävistivät Hänen kätensä ja jalkansa ja hakkasivat ne nauloilla ristiin kiinni. Sellaisena Vapahtajamme riippui kirouksena meidän edestämme. Hänet ristiinnaulittiin kahden ryövärin väliin; mutta ei kumpikaan heistä ollut niin raadeltu kuin Hän. Jo Daavid aikanaan ennusti Hänestä ja kuvasi Hänet tässä ristin muodossa. ” **Mutta minä olen mato ja en ihminen, ihmisten pilkka ja kansan ylönkatse. Kaikki, jotka minun näkevät, häpäisevät minua: he vääristelevät huuliansa ja päätänsä väantelevät.** — Kitansa avasivat he minua vastaan, niinkuin raateleva ja kiljuva jalopeura. Minä olen kaadettu ulos niinkuin vesi, ja luuni ovat kaikki hajoitetut: minun sydämeni on niinkuin salattu vedenvaha ruumiissani. Minun voimani on kuivettunut niinkuin kruusin

murua, ja minun kieleni tarttuu suuni lakeen; ja sinä panet minun kuoleman tomuun. — Minä lukisin kaikki minun luuni; mutta he katselivat ja näkivät ihastuksensa minusta. He jakavat itsellensä minun vaatteeni ja heittävät hameestani arpaan.” Ps. 22: 7, 8, 14, 15, 16, 18, 19. Samalla tavalla Hänestä kerrotaan 69. Psalmissa, juuri niin kuin me näemme tänä päivänä sen Hänessä todellisesti täytyneen: ” **Minä väsyn huutamisesta: minun kurkkuni kuivettuu: minun näkyni vaipuu, toivoissani minun Jumalani päälle. Niitä on enempi kuin päässäni hiuksia, jotka ilman syytä minua vihaavat, jotka syyttömästi minun viholliseni ovat, ja minua hukuttavat, ovat väkevät: niitä täytyy minun maksaa, joita en minä ryövänt. — ... ja heidän pilkkansa, jotka sinua pilkkasivat, lankesi minun päälleni. — Ja älä peitä kasvojas palvelijaltas; sillä minä ahdistetaan: kuuntele minua nopiasti. Lähene minun sieluani, ja lunasta häntä: ... — Pilkka särkee minun sydämeni ja vaivaa minua: minä odotan, jos joku armahtais, ja ei ole kenkään, ja lohduttajia, vaan en ketään löydä. Ja he antoivat minulle sappea syödäkseni, ja etikkaa juodakseni minun janossani. — Sillä he vainoovat sitä, jota lyönyt olet, ja juttelevat niiden kipua, joita haavoittanut olet.” Ps. 69: 4 - 5, 10, 18 - 19, 21 - 22, 27.**

Sellainen Jeesus oli nyt ristinsä muodossa, verinen ja haavoitettu; sanomattomat kivut sekä sielussaan että ruumiissaan. Kuitenkin Hän rukoili vielä armoa surmaajillensa; teki yhden viheliäisen syntisen autuaaksi; valitti olevansa Jumalan hylkäämä; sai vihdoin lohdutuksen, niin että Hän lopulta saattoi antaa sielunsa taivaallisen Isänsä käsiin. Kun Hän sitten oli kuollut, niin Hänen kylkensä avattiin keihäällä, ja siitä virtasi veri ja vesi sovinnoksi ja puhdistukseksi syntisten edestä. Vihdoin Hänen kuollut ruumiinsa otettiin alas ristiltä ja pantiin hautaan lepäämään vaivansa ja kärsimisensä jälkeen.

Tämä on nyt se Jeesus, jota meidän ei koskaan tule unohtaa. Se totuus, että Hän sellaisena riippui ristin puussa meidän tähtemme ja kärsi rangaistuksen meidän sijassamme, voittakoon kokonaan meidän sydämemme. Kun me oikein ja todellisesti katselemme Jeesusta Hänen verisessä tuskassaan, silloin me vasta tulemme oikein iloisiksi ja autuaiksi; ja sellainen kristillisyyys, jota ei ole rakennettu tälle perustukselle, on ylen surkeaa elämää. Pelätään vain tuomiota, taistellaan omaa itseä ja omia pahoja himoja vastaan ilman, että niitä voidaan voittaa. Me tuotamme itsellemme tuhannet hyödyttömät vaivat, jotka kaikki katoaisivat, jos tulisimme tuntemaan Vapahtajan. Tosin täyttää kyllä sydämen myös katuvaisilla tunnoilla se, kun uskossa katselemme Jeesusta Hänen ristinsä muodossa, mutta se tuottaa myös lohdutuksen, rauhan ja levon, jota ei voi verrata mihinkään, ja jota ei kukaan voi meiltä ottaa pois.

Emme voi milloinkaan paremmin nähdä sielumme ja ruumiimme syvää turmelusta tai synnin kammottavuutta kuin silloin, kun katselemme Jeesusta

Hänen verisissä vaivoissansa. Tässä näemme oikein selvästi, mitä synti on. Sydäntä haavoittaa se, että me olemme synneillämme saattaneet Jeesukselle niin lukemattomat kivut. Vaikka kuinkakin autuaita olemme tässä katselemisessa, niin vuotavat silmämme kuitenkin kyyneleitä nähdessämme, kuinka meidän vääryytemme on saattanut Hänelle vaivaa. Meitä surettaa, että me olemme niin kylmät ja välinpitämättömät Vapahtajaa kohtaan ja että Häntä niin vähän kiitämme ja rakastamme kaiken Hänen rakkautensa edestä. Meille tulee silloin kaikkein raskaimmaksi se synti, että me olemme niin kauan ilman Häntä maailmassa olleet ja vieläkin usein niin kevytmielisesti saatamme murheelliseksi ja halvennamme Hänet maailman edessä. Kaikki mikä on syntiä, tajutaan ilkeäksi ja kauhistuttavaksi sinä hetkenä, kun katsotaan Jeesuksen kärsimystä ja kaikkea, mitä Hän on siitä maksanut. Silloin sydän sidotaan lujasti Häneen, ja meidän korkein halumme on, että saisimme lakkaamatta virvoittautua katselemalla Jeesusta, joka on uskon alkaja ja päättäjä. Sitten kun ihminen on tullut tälle paikalle, niin kaikki epäusko, kuoleman pelko ja ahdistus katoaa; sielu saa uskalluksen ja lohdutuksen. Jos me tunnemme itsemme pelkureiksi ja epäileviksi, niin ettemme uskalla omistaa Häntä itsellemme lohdutukseksi emmekä virvoitukseksi mutta sitten vain katsomme Jeesusta ristin puussa, niin nousee kohta toivo, uskallus ja rohkeus sydämessä; silloin meidät voitetaan niin, ettemme voi muuta kuin uskoa; sillä onhan tässä ylen monta rakkauden todistusta. — Myös kaikki hyveet ja kaiken pyhityksen me opimme parhaiten juuri Jeesuksen kärsimisen tutkistelussa. Sellaisella tutkistelulla on voima kuolettaa synnin himot; ja pyhä Vapahtajamme on silloin se varsinainen suuri Esikuva, jonka kaltaisiksi Hänen lapsensa halajavat tulla. Joka näin katselee Jeesusta, hän parhaiten tuntee Hänestä lähtevän voiman, joka käy koko ihmisen läpi. Sanalla sanoen: ei mikään voi rauhoittaa niin sydäntämme tai irrottaa sitä kokonaan maailmasta tai kuolettaa kaikkia syntisiä himoja tai rohkaista kärsimisessä ja sytyttää sydäntä hellimpään rakkauteen Jumalaa ja ihmisiä kohtaan kuin se, että me näin katselemme Jeesusta ristiinnaulittuna. Samoin kuin toisaalta on myös totta, ettei mikään voi tehdä Jeesusta rakastavaista sielua niin levottomaksi ja masentuneeksi kuin se, että hän kadottaisi Jeesuksen silmistään.

Joka nyt halajaa katsella Jeesusta sellaisena, älköön laiminlyökö armon hetkeä, vaan ajatelkoon sitä, että Vapahtaja on myös hänelle tämän armon ansainnut; hän käyköön uskossa ristin tykö ja rukoilkoon armoa. Jos ihminen vain ensin saa silmän katseen suoraan Jeesukseen, niin ei mikään maailmassa ole niin ihanan kiinnipitävää kuin Vapahtajan katseleminen ja Hänen rakastamisensa; ja joka on tämän näyn nähnyt, hänen voidaan varmasti sanoa nähneen jotakin, joka on katseen arvoista.

Pitkäperjantai

Se on totisesti sängen valitettavaa, että niin harvat ihmiset valitsevat Jeesuksen itselleen rakkaimmaksi katselun aiheeksi. Maailman lapsista ei tässä kannata puhuaakaan, he kun eivät ajattele koskaan Häntä; mutta itse herätykseen tulleidenkin keskuudessa, joilla autuus on todella sydämellään, kuitenkin suurin osa ei katso Sovittajan puoleen juuri ollenkaan. Moni herätetty ja murheellinen sielu löytäisi paljon enemmän lepoa ja rauhaa sydämeensä, jos hän pitäisi lakkaamatta silmänsä käännettynä kohti Jeesusta ja katsoisi Häntä sellaisena, kuin Hän ristiinnaulittuna oli. Monet, jotka tuntevat Jumalan Hengen tekevän työtä sydämissään, voivat kulkea useat vuodet niin, etteivät he tule uskon rohkeuteen, vaan heidän kristillisyytensä todellakin tulee heille raskaaksi. Mistä tämä johtuu? Kaiketi siitä, etteivät sellaiset ihmiset näe Jeesusta siinä ristin muodossa, jossa Hän maksoi heidän syntinsä. Heidän rakkain halunsa ei ole katsella Häntä, vaan itseänsä tai jotain muuta maailmassa. Moni viipty usein ylen kauan katselemassa omaa hätäänsä ja viheliäisyyttänsä; he tuntevat turmeluksensa suurella kivulla, mutta menevät suurimmaksi osaksi Jeesuksen ohitse, jonka katselemisessa yksinään lahjoitetaan todellinen lepo ja sielun rauha. Se ihminen on autuas, joka niin katselee Jeesuksen kuolemaa ja sen syitä, että koko hänen mielensä ja halunsa kiinnittyy siihen. Olkoon hän muutoin kuinka huono, viheliäinen ja heikko hyvänsä, niin hän voi kuitenkin olla autuas ja iloinen, kun hänen silmänsä ovat kiinnitettyt Jeesuksen ristiin.

Tätä autuutta me tahdomme siis tänä Jeesuksen kuolemapäivänä Häneltä pyytää itsellemme. Hän on sen autuuden meille kaikille ansainnut ja Hän jakaa sitä iloisella mielellä kaikille, jotka sitä Häneltä anovat. Sentähden Hän kärsi niin paljon, että Hän sitä armoa voisi jakaa. Joka siis tulee Jeesuksen tykö ja valittaa sitä, ettei hän rakasta Vapahtajaansa niin kuin Hän mielellään tahtoisi, hänet otetaan varmasti vastaan ja hänen rukouksensa tulee kuulluksi. Vapahtaja tahtoo Henkensä kautta kirkastaa itsensä kuolemansa muodossa tällaiselle sydämelle niin, että se tulee palavaksi Hänen rakkaudestaan.

Niin pysähtykäämme siis tänä päivänä kaikkine ajatuksinemme ristin tykö. Siinä elämän Pääruhtinas antoi henkensä. Katselkaamme myös sydämemme riemastukseksi Hänen ruumistansa, joka lepää haudassa raskaasta työstään. Ja rukoilkaamme Häntä, että meidän sielumme saisi katsella Häntä sellaisena tässä ajassa, että Hänen pyhä kuolemansa ja hautaamisensa tulisi meidän ainoaksi lohdutukseksemme ja iloksemme, koska meidänkin pitää kerran nukkuman ja meidätkin laskettaman hautaan.